

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Станимир Трифонов

За кандидатурата на доц. д-р Мира Каланова

В конкурса за избор на професор по сценография

Още в края на миналия век в сферата на изкуствата се наложиха определени поведенчески модели, повечето от които пропагандираха тясното специализиране на авторите – ако е режисьор, да си режисира; ако е теоретик, да си пише научните изследвания и т.н., и т.н. Подобна тенденция сепарира в тесни и ограничени пространства работещите, а това доведе до почти фатални разделения в професионалните гилдии. Още повече, че социалните и политически промени в някогашните комунистически държави изтласкаха културата в периферията на обществения живот.

Подобно отдалечаване от наследството и традициите на Ренесанса и Просвещението не всякога ме е изпълвало с ентузиазъм. Убеден съм, че тясната специализация (като всяка крайност) с нищо не е по-добра от пенкилерската всеядност на съмнителни специалисти-универсалисти...

Обаче, детайлното ми запознаване с творческите и научни деятельности на доц.д-р Мира Каланова ми върна по много хубав начин вярата, че талантливият автор може да бъде и много добър учен, преподавател, както и значима фигура в съвременния български културен контекст.

Традиционният позитивистичен анализ на кандидатурата на госпожа Каланова изисква да се вгледаме в биографичния ѝ профил. Образованията и образоваността ѝ са натрупвани упорито и успешно през досегашния ѝ жизнен път – художествена гимназия, академии, научни форуми, театрални сцени, филмови продукции и т.н.

Тази биография автоматично е довела и до трудно обозримо респектиращо количество изяви, всяка от които сама по себе си заслужава отделно внимание.

Струва ми се, че е редно да започнем обзора с театралната дейност на кандидатката, която е пряко свързана със спецификата на образованията ѝ. Дългият списък с театрални постановки, на които г-жа Каланова е сценограф, художник по костюмите и въобще визуален дизайнер, е изпълнен с десетки награди и номинации, очевидно напълно заслужени.

Същото бихме могли да кажем и за игралните филми, за чието създаване тя е допринесла с таланта и опита си. Още повече, че елегантното преминаване от театъра в киното не е механично преместване, а органично вливане от едното изкуство в другото и обратно.

Особено съм впечатлен от дисертационния ѝ труд „Функции на цвета във филмовия разказ”. Подобна тема не само рядко се появява в полето на теорията, но и същността ѝ е сложна и многопластова. За мен като кинематографист беше истинско удоволствие да видя подреден и задълбочен анализ на проблемите с цвета в киното.

Следващ важен аспект на научната ѝ дейност са публикациите по различни проблеми от света на визуалното. Тези текстове плавно преминават и в академическата дейност на кандидатката. Сама автор на няколко учебни програми, тя смело ги прилага в педагогическата си битност на университетски преподавател.

Убеден съм, че часовете ѝ по костюмография, сценография и визуални изкуства са изпълнени както с теоретични знания ,така и с поуците от собствената ѝ практическа емпирия.

Не трябва да подминаваме и дейностите на г-жа Каланова като куратор на девет проекта. Подобни занимания съчетават в себе си освен собствения поглед и концепции в конкретен проект, така и мениджърски възглед в такава сложна сфера като тази на визуалните и сценични изкуства. Още повече, че самата тя има успешни собствени авторски участия в шест международни изложби.

За да обгледаме още по-обстойно всички аспекти на творческата, научна и педагогическа дейност на доц. д-р Мира Каланова, ще са ни необходими десетки страници, с каквито възможности в рамките на конкурса ние не разполагаме.

Но в заключение сме абсолютно задължени от респектиращото количество приноси на кандидатката, убедено да подкрепим избора ѝ на професор по сценография.

Гласувам с категорично „За”!

Проф. д-р Станимир Трифонов